

Het nieuwe in het Vreemdelingenbesluit 2000 in te voegen artikel zal komen te luiden:

1. De aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28 van de Wet wordt slechts afgewezen op grond van artikel 30, eerste lid, onder d, of met toepassing van artikel 31, tweede lid, onder h, van de Wet indien, naar het oordeel van Onze Minister, alle relevante feiten en omstandigheden in aanmerking nemend, de vreemdeling in het betrokken derde land overeenkomstig de volgende beginselen zal worden behandeld:
 - a) het leven en de vrijheid worden niet bedreigd om redenen van ras, religie, nationaliteit, lidmaatschap van een bepaalde sociale groep of politieke overtuiging, en
 - b) het beginsel van non-refoulement overeenkomstig het Vluchtelingenverdrag wordt nageleefd, en
 - c) het verbod op verwijdering in strijd met het recht op vrijwaring tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of vernederende behandeling, zoals neergelegd in het internationaal recht, wordt nageleefd, en
 - d) de mogelijkheid bestaat om om de vluchtelingenstatus te verzoeken en, indien hij als vluchteling wordt erkend, bescherming te ontvangen overeenkomstig het Vluchtelingenverdrag.
2. De aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28 van de Wet wordt slechts afgewezen op grond van artikel 30, eerste lid, onder d, of met toepassing van artikel 31, tweede lid, onder h, van de Wet indien de vreemdeling een zodanige band heeft met het betrokken derde land dat het voor hem redelijk zou zijn naar dat land te gaan.
3. Bij de beoordeling of sprake is van een band als bedoeld in het tweede lid, worden alle relevante feiten en omstandigheden betrokken, waaronder begrepen de aard, duur en omstandigheden van het eerder verblijf.
4. Bij de beoordeling of de aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28 van de Wet wordt afgewezen op grond van artikel 30, eerste lid, onder d, van de Wet, wordt mede betrokken het beroep van de vreemdeling inhoudende dat hij in het derde land zal worden blootgesteld aan foltering, wrede, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing.

De relevante passage uit de nota van toelichting zal komen te luiden:

Artikel 27 van de richtlijn bevat voorschriften die betrekking hebben op de veiligheid van een derde land in het algemeen (eerste lid, onderdelen a tot en met d) en voor de vaststelling of dat derde land ook veilig is voor de individuele asielzoeker (tweede lid,

onder a en c, en vierde lid). De overige voorschriften van artikel 27 zijn van procedurele aard.

In de richtlijn ligt de nadruk sterk op het naleven door derde landen van bepaalde beginselen die in verdragen zijn neergelegd. Ingevolge het eerste lid van artikel 27 van de richtlijn mogen lidstaten het begrip 'veilig derde land' alleen toepassen indien de bevoegde autoriteiten zich ervan hebben vergewist dat een asielzoeker in het betrokken derde land overeenkomstig de volgende beginselen zal worden behandeld:

- a) het leven en de vrijheid worden niet bedreigd om redenen van ras, religie, nationaliteit, lidmaatschap van een bepaalde sociale groep of politieke overtuiging;
- b) het beginsel van non-refoulement overeenkomstig het Vluchtelingenverdrag wordt nageleefd;
- c) het verbod op verwijdering in strijd met het recht op vrijwaring tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of vernederende behandeling, zoals neergelegd in het internationaal recht, wordt nageleefd; en
- d) de mogelijkheid bestaat om om de vluchtelingenstatus te verzoeken en, indien hij als vluchteling wordt erkend, bescherming te ontvangen overeenkomstig het Vluchtelingenverdrag.

Voorts verplicht de richtlijn de lidstaten in artikel 27, tweede lid, om wettelijke voorschriften vast te stellen over de band tussen de vreemdeling en een derde land, de methode van beoordeling van de veiligheid van een derde land en voorschriften over de beoordeling van de veiligheid van een derde land voor de individuele asielzoeker.

Het vierde lid van artikel 27 van de richtlijn verplicht de lidstaten om toegang tot de procedure te verstrekken ingeval de vreemdeling niet tot het derde land is toegelaten.

2.2.2 Aanpassing van de Wet

Het in de richtlijn bedoelde concept veilig derde land is op twee plaatsen uitgewerkt in de Wet: in artikel 30, eerste lid, onder d, en in artikel 31, tweede lid, onder h.

Artikel 30, eerste lid, onder d, van de Wet bepaalt dat een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28 wordt afgewezen indien de vreemdeling op grond van een *verdragsverplichting* tussen Nederland en een ander land zal worden overgedragen aan dat land van eerder verblijf, terwijl dat land partij is bij het Vluchtelingenverdrag, het EVRM en het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing (hierna: Anti-folterverdrag), dan wel zich anderszins heeft verplicht artikel 33 van het Vluchtelingenverdrag, artikel 3 van het EVRM en artikel 3 van het Anti-folterverdrag, na te leven.

Toepassing van artikel 30, eerste lid, onder d, van de Wet is dus beperkt tot de gevallen waarin:

- de vreemdeling in een derde land heeft verbleven;
- er een verdragsverplichting tussen Nederland en het derde land bestaat; en
- het derde land partij is bij het Vluchtelingenverdrag, het EVRM en het Anti-folterverdrag.

Voor de toepassing van artikel 30, eerste lid, onder d, van de Wet is van belang op te merken dat de daarin genoemde verdragsverplichtingen in de praktijk terug- en overname overeenkomsten betreffen.

De tweede uitwerking van het concept veilig derde land is te vinden in artikel 31, tweede lid, onder h, van de Wet. Daarin wordt verwezen naar de omstandigheid dat de vreemdeling heeft verbleven in een derde land dat partij is bij het Vluchtelingenverdrag en één van de in artikel 30, onder d, van de Wet bedoelde verdragen en de vreemdeling niet aannemelijk heeft gemaakt dat het die verdragsverplichtingen ten aanzien van hem niet nakomt. Het verschil met artikel 30, eerste lid, onder d, van de Wet is, dat er hier géén sprake is van een specifiek verdrag tussen Nederland en het derde land op grond waarvan de vreemdeling naar het betreffende derde land kan worden uitgezet.

Uit de voorgaande beschrijving van de richtlijn en de Wet blijkt er een verschil in benadering te bestaan ten aanzien van het concept veilige derde land. De richtlijn verwijst naar toepassing van beginselen, terwijl de artikelen 30, eerste lid onder d en 31, tweede lid, onder h, van de Wet verwijzen naar het partij zijn bij de verdragen waarin de in de richtlijn bedoelde beginselen zijn opgenomen. Dit verschil in benadering hoeft geen verschil in uitkomst van de asielprocedure op te leveren. Het uitgangspunt van het verdragenrecht is immers dat verdragsverplichtingen ook daadwerkelijk worden nageleefd door de verdragssluitende staten en dus dat een asielzoeker in een derde land ook daadwerkelijk zal worden behandeld overeenkomstig de in de richtlijn bedoelde beginselen die in de betreffende verdragen zijn neergelegd.

De richtlijn verwijst naar de mogelijkheid om in het derde land om de vluchtelingenstatus te verzoeken en als vluchteling erkend en beschermd te worden. Dit vereiste van de richtlijn wordt thans verondersteld voort te vloeien uit het feit dat het derde land partij is bij het Vluchtelingenverdrag. In het kader van de totstandkoming van de Wet is aangegeven dat het 'leerstuk veilig derde land dient te waarborgen dat een asielzoeker in dat derde land een asielaanvraag kan indienen die overeenkomstig de verplichtingen uit het Vluchtelingenverdrag wordt getoetst' (TK 1999-2000, 26 732, nr. 5b, p. 31).

Teneinde te verduidelijken dat Wet en richtlijn met elkaar in overeenstemming zijn, is besloten de Wet aan te passen door het opnemen van een nieuwe delegatiegrondslag in artikel 30, derde lid, en het verruimen van de delegatiegrondslag in artikel 31, derde lid. Daardoor kan in het onderhavige besluit de in artikel 27, eerste lid, van de richtlijn gekozen benadering uitdrukkelijk worden neergelegd. Dit artikel van het onderhavige besluit strekt daartoe.

2.2.2 Aanpassing van het onderhavige besluit

Eerste lid: de beginselen

In het eerste lid zijn de vier in artikel 27, eerste lid, onder a tot en met d, van de richtlijn genoemde beginselen overgenomen. Daardoor is veilig gesteld dat een aanvraag slechts zal worden afgewezen indien de vreemdeling in het derde land zal worden behandeld overeenkomstig de genoemde beginselen. Net als voorheen mag worden aangenomen dat het partij zijn bij de in de artikelen 30 en 31 van de Wet genoemde verdragen ook impliceert dat de betreffende derde landen hun verdragsverplichtingen jegens vreemdelingen naleven. In die zin beoogt dit artikel dus

géén andere beoordeling voor te schrijven dan die welke de Minister reeds verricht op grond van de artikelen 30 en 31 van de Wet.

Enkele taalkundige aanpassingen waren nodig teneinde de tekst van artikel 27, eerste lid, van de richtlijn in te passen in het systeem van de Wet en het onderhavige besluit. Zo is in de aanhef van het eerste lid een verwijzing opgenomen naar de afwijzing van de aanvraag in plaats van een verwijzing naar de toepassing van het begrip 'veilig derde land' en wordt voorts verwezen naar het Vluchtelingenverdrag in plaats van naar 'het Verdrag van Genève'.

Artikel 27, tweede lid, onder b, van de richtlijn verplicht de lidstaten ook om methodologische voorschriften op te nemen betreffende de toepassing van het begrip 'veilige derde land'. De woorden '*naar het oordeel van Onze Minister, alle relevante feiten en omstandigheden in aanmerking nemend*' in de aanhef van het eerste lid van artikel 3.106a strekken daartoe. Ook daarmee wordt geen wijziging beoogd ten opzichte van de praktijk, waarbij algemene landeninformatie en specifieke op de vreemdeling betrekking hebbende informatie wordt ingewonnen en beoordeeld.

Tweede en derde lid: de band met het derde land

Het tweede en derde lid strekken tot implementatie van artikel 27, tweede lid, onder a, van de richtlijn op grond waarvan de lidstaten voorschriften ten aanzien van de band tussen de asielzoeker en het betrokken derde land moeten stellen.

Het vereiste van een band wordt thans alleen op basis van het beleid gesteld en ingevuld. Voor implementatie van gemeenschapsrecht lijkt dat onvoldoende, reden waarom in het tweede lid van artikel 3.106a wordt voorgeschreven dat de band tussen betrokkene en het derde land zodanig moet zijn, dat het voor de betrokkene redelijk zou zijn naar dat land te gaan. De uitwerking daarvan kan, net als voorheen, in het beleid plaatsvinden.

In het derde lid is bepaald dat bij de beoordeling of sprake is van een (voldoende) band met het derde land alle relevante feiten en omstandigheden worden betrokken, waaronder begrepen de aard, duur en omstandigheden van het eerder verblijf.

Het tweede en derde lid beogen geen wijziging van het geldende beleid terzake van (de vaststelling van) de band tussen een vreemdeling en een derde land.

Het tweede lid, is overigens van toepassing op zowel artikel 30, eerste lid, onder d, van de Wet als op artikel 31, tweede lid, onder h. De in artikel 30 van de Wet bedoelde terug-en overnameovereenkomsten met derde landen wijzen op het bestaan van een voldoende band tussen de vreemdeling en het betreffende derde land.

Vierde lid

Artikel 27, tweede lid, onder c, van de richtlijn vereist een individuele beoordeling of het betrokken derde land veilig is voor de asielzoeker en bepaalt verder dat de asielzoeker zich tenminste moet kunnen beroepen op het feit dat hij in het derde land zou worden blootgesteld aan foltering, wrede, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing.

Een dergelijke mogelijkheid bestaat reeds uitdrukkelijk onder artikel 31 van de Wet, aangezien het eerste lid daarvan al buiten twijfel stelt dat de vreemdeling aannemelijk kan maken dat het derde land de verdragsverplichtingen ten aanzien van hem of haar

niet nakomt en er daarbij geen enkele beperking is gesteld in de gronden voor een dergelijk betoog.

Artikel 30, onder d, van de Wet lijkt de individuele toets te beperken tot de vraag of de vreemdeling heeft verbleven in het derde land met wie Nederland een verdrag heeft gesloten. Echter, op grond van het beleid (C1/2.5 Vreemdelingencirculaire 2000) kan ook in dat geval de vreemdeling zich op individuele omstandigheden beroepen. Implementatie van gemeenschapsrecht via beleidsregels is echter onvoldoende. Daarom is in het vierde lid van artikel 3.106a uitdrukkelijk bepaald dat bij de beoordeling of de aanvraag wordt afgewezen op grond van artikel 30, eerste lid, onder d, van de Wet mede wordt betrokken het beroep van de vreemdeling inhoudende dat hij in het derde land zou worden blootgesteld aan foltering, wrede, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing.